

Нееднаквиот третман кон определено лице или група на лица поради нивните лични карактеристики претставува дискриминација. Основите, видот и областите во кои дискриминацијата се забранува најдетално се опфатени со Законот за спречување и заштита од дискриминација. Прифаќањето на различностите и заштитата од дискриминација се многу важни за напредокот на секое општество. Од овие причини Мисијата на ОБСЕ во Скопје и Хелсиншкиот комитет ги набљудуваат случаите на дискриминација, активностите на државата и останатите здруженија на граѓани во делот на превенцијата и заштитата од дискриминација. Информаторот ги прикажува податоците од набљудувањето во текот на еден месец.

Случаи на дискриминација

Нееднаков третман овој месец

6

Реакции

Реакции овој месец

8

ОБЛАСТ

2 работни односи	1 образование	0 социјална сигурност
0 здравство	2 пристап до добра и услуги медиуми	0 домување
0 медиуми	0 изборачки права	1 друго

ВИД НА РЕАКЦИЈА

0 осуда од функционери	3 соопштение од здр. на граѓани	1 протест
0 мислења на Народен Правобранител	2 мислења на Комисија за заштита од дискриминација и Државни институции	0 останато
ПРЕВЕНЦИЈА		
Активности на ДИ	0	Активности на здрж. на граѓани
		2

Карактеристики на жртвата:

ОБЛИК НА ДИСКРИМИНАЦИЈА

директна	3
индиректна	0
вознемирување	3

СУДСКИ ПОСТАПКИ

Тековни судски постапки	0
Позитивни пресуди	0
Негативни пресуди	0

СЛУЧАИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА ОД НОЕМВРИ 2018

СЛУЧАИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА ВО 2018

СЛУЧАЈ:

До Хелсиншкиот комитет за човекови права со претставка се обрати мајка на дете со потешкотии во говорот, кое сè уште нема поставена дијагноза и посетува редовна настава во прво одделение во основно училиште. На родителска средба класната раководителка и покажала лист со рачно напишана содржина и податоци од медицинска документација за менталното здравје на нејзиното дете, за кои податоци известила дека ги добила од Заводот за ментално здравје на деца и младинци „Младост“ Скопје. Класната раководителка им соопштила на сите присутни родители дека детето наводно има дијагноза аутизам и поради тоа не би требало да ја следи наставата заедно со останатите деца и инсистирала родителите на детето да обезбедат приватна придружба за следење на настава. На родителската средба не биле присутни ниту педагогот, психологот или дефектологот коишто се вработени во училиштето, а мајката била известена дека тие не можат да му ја обезбедат соодветната помош на детето поради тоа што не биле стручно оспособени за тоа. Повикувајќи се на одредбите од Законот за спречување и заштита од дискриминација, Законот за заштита на децата и Законот за основното образование, Хелсиншкиот комитет бара од Државниот просветен инспекторат и од Државниот санитарен и здравствен инспекторат да се спроведе вонреден инспекциски надзор над работењето на училиштето и на Заводот.

СУДСКА ПРАКСА:

Првиот случај, Алексејев и други против Русија е оформен од 51 апликација од 7 жалители и се однесува на одбивањето на руските надлежни институции да ги одобрат барањата на организаторите во одржување на јавни ЛГБТИ собири. Европскиот суд за човекови права (ЕСЧП) утврди дека овој случај е релевантно сличен на случајот Алексејев против Русија, за кој е пресудено во 2010 година и дека треба да ја повтори својата пресуда и овој случај. Во таа насока Судот особено утврди дека одлуката за отфрлање на барањата за одржување на јавни ЛГБТИ собири не може да се оправда поради загриженост за јавниот ред и мир и претставува кршење на нивното право на слобода на собирање. Во различни периоди, помеѓу 2009 и 2014 година, жалителите доставиле известувања до локалните власти со цел информирање за нивната намера да одржат јавни собири за ЛГБТИ права. Во секој случај локалните власти го отфрлиле предложениот датум и локација на соборот. Домашните судови пред кои секој жалител поднел жалба, ги потврдиле овие одлуки и во секој случај одлуката по жалбата била доставена по предложениот датум за соборот, што според ЕСЧП претставува отсуство на ефикасен правен лек. Одлуката за блокирање на ЛГБТИ настаните била јасно мотивирана од несогласувањето на власта со темата на демонстрациите и на тој начин претставува дискриминација, што е спротивно на членот 14 (забрана за дискриминација) од Европската конвенција за човековите права (ЕКЧП). Судот во пресудата ја повтори обврската на државите за спроведување на пресудите на ЕСЧП и забележа дека Русија ќе треба да направи одржлив и долгорочен напор за усвојување општи мерки, особено во однос на прашањата за слобода на собирање и дискриминација. Вториот случај е предмет поддржан од Здружението на млади правници (МЗМП). Во случајот, Апелациониот суд Скопје ја потврди пресудата на Основен суд Куманово со која се утврдува дека тужените го повредиле правото на тужителката на еднакви можности и третман, односно извршиле дискриминација по основ на семеен статус, семејна и брачна состојба, односно родителство — бременост. Тужителката, вработена во основно училиште, го поведе овој спор поради дискриминаторски третман од страна на директорот на училиштето во моментот кога истата соопштила дека е бремена. Имено, тужителката, заедно со уште неколку колеги исполнувала услови за трансформација на работниот однос од определено на неопределено време, поради што од страна на училиштето било поднесено барање за трансформација на нивниот работен однос. Веднаш откако тужителката соопштила дека е бремена, нејзиното барање за трансформација на работен однос била повлечено, додека барањата на другите колеги не. Првостепениот и второстепениот суд потврдил дека со извршеното повлекување на барањето за трансформација на работниот однос на тужителката од определено во неопределено време, од причина што истата соопштила дека е бремена, тужените постапиле спротивно на член 6 и член 9б став 1 од Законот за работни односи и го повредиле правото на тужителката на еднакви можности и еднаков третман, односно извршиле дискриминација

РЕСУРСИ:

1. Агенција за фундаментални права „Водич за превенција на незаконско профилирање денес и во иднина“ – <http://fra.europa.eu/en/publication/2018/prevent-unlawful-profiling>
2. Агенција за фундаментални права „Втора анкета за малцинствата во ЕУ и дискриминација: Да се биде црнец во ЕУ“ – <http://fra.europa.eu/en/publication/2018/eumidis-ii-being-black>
3. Европска комисија „Водич за практична примена на рамковната одлука на Комисијата во борбата против расизмот и ксенофобијата“ – <http://www.equineteurope.org/Guidance-note-on-the-practical-application-of-Council-Framework-Decision-on>
4. Агенција за фундаментални права „Антисемитизам — преглед на податоци достапни во ЕУ од 2007 до 2017 година“ – <http://www.equineteurope.org/Antisemitism-Overview-of-data-available-in-the-European-Union-2007-2017>
5. Агенција за фундаментални права „Работење со Роми — учество и зајакнување на локалните заедници“ – <http://www.equineteurope.org/Working-with-Roma-Participation-and-empowerment-of-local-communities>
6. Коалиција Маргини „Започнува кампањата „Не судиј којого љуби!“ – <http://coalition.org.mk>
7. Мрежа за заштита од дискриминација „Со утврдувањето дискриминација кон Никола Груевски, Комисијата за заштита од дискриминација покажа селективно и непрофесионално работење“ – <http://mhc.org.mk/announcements/856?locale=mk>
8. Хелсиншки комитет за човекови права „Маршот на толеранција со пораки против насилничко општество“ – <http://mhc.org.mk/announcements/855?locale=mk>
9. ЛГБТИ Центар за поддршка „Месечен извештај за состојбата со човековите права на ЛГБТИ луѓето во Македонија“ – <http://lgb-ti.mk/wp-content/uploads/2018/11/Mesecen-Izvestaj-Oktomvri>

Хелсиншки комитет за човекови права „Да превенираме и заштитиме преку институционални и културни промени – 16 дена активизам против насилство врз жените“ – <http://mhc.org.mk/announcements/858?locale=mk>

¹ Alekseyev and Others v. Russia app no. 14988/03 – <https://hudoc.echr.coe.int/eng>

Содржината на ова издание не секогаш ги одразува погледите или ставовите на Мисијата на ОБСЕ во Скопје.